

DERS ÖZETİ • DİL BİLGİSİ VE ANLAM BİLGİSİ

Geçiş ve Bağlantı İfadeleri

Geçiş ve bağlantı ifadeleri, cümleler ve paragraflar arasındaki anlam ilişkisini kurar. Bu özet, **altı anlam ilişkisini** ve en sık kullanılan ifadeleri kısa bir özette toplar.

1 Geçiş ve Bağlantı İfadesi Nedir?

- Cümleleri ve paragrafları anlam ilişkisiyle bağlar.
- Metni akıcı ve anlaşılır yapar.
- Altı temel anlam ilişkisi vardır.

2 Sıralama ve Neden-Sonuç

- Sıralama: önce, sonra, ardından.
- Neden-sonuç: çünkü, bu yüzden.
- İşlem veya olay sırasını gösterir.

3 Karşıtlık ve Ekleme

- Karşıtlık: ama, fakat, oysa.
- Ekleme: ayrıca, üstelik.
- Zıtlık veya yeni bilgi katar.

4 Örnekleme ve Özetleme

- Örnekleme: örneğin, mesela.
- Özetleme: kısacası, sonuç olarak.
- Düşünceyi somutlaştırır veya toplarlar.

5 Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Aynı ifadeyi art arda tekrarlama.
- Cümleleri hep "ve" ile bağlama.
- Karşıtlık ifadesini neden-sonuç yerine kullanma.

Anlam ilişkisi ve Örnek İfadeler

Anlam ilişkisi	İfadeler	Örnek
Sıralama	önce, sonra, ardından	İlk olarak kitabını aç, sonra oku.
Neden-Sonuç	çünkü, bu yüzden	Geç kaldım, çünkü otobüsü kaçırdım.
Karşıtlık	ama, fakat, oysa	Çalıştı ama heyecanlandı.
Ekleme	ayrıca, üstelik	Ödevini yaptı, ayrıca tekrar etti.
Örnekleme ve Özetleme	örneğin, kısacası	Örneğin çilek ilkbaharda olgunlaşır; kısacası mevsim önemlidir.

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Geçiş ve Bağlantı İfadeleri: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 NEDEN-SONUÇ

"Dersine çalıştı. ... sınavdan yüksek puan aldı." Boşluğa hangi ifade gelir?

- 1 Cümlelerin iki parçası arasındaki ilişkiye bak.
- 2 Çalışmak neden, yüksek puan sonuçtur.
- 3 "Bu yüzden" bu ilişkiyi tam karşılar.

Cevap: bu yüzden

ÖRNEK 2 KARŞITLIK

"Erken yattı, ... sabah yine uykusuz kalktı." Boşluğa hangi ifade gelir?

- 1 İki durum arasındaki ilişkiyi incele.
- 2 Erken yatmak ve uykusuz kalkmak çelişir.
- 3 "Fakat" bu çelişkiyi kurar.

Cevap: fakat

ÖRNEK 3 EKLEME

"Ödevini yaptı, ... kitap da okudu." Boşluğa hangi ifade gelir?

- 1 Cümlede yeni bir bilgi eklenip eklenmediğine bak.
- 2 Kitap okuma, ödev eklenen yeni bir eylemdir.
- 3 "Ayrıca" bu ekleme ilişkisini kurar.

Cevap: ayrıca

ÖRNEK 4 ÖRNEKLEME

"Bazı kuşlar, ... güvercin, şehirde yaşar." Boşluğa hangi ifade gelir?

- 1 Cümlelerin genel bir bilgi mi örnek mi verdiğine bak.
- 2 Güvercin, kuşlar için somut bir örnektir.
- 3 "Mesela" bu örneklemeyi kurar.

Cevap: mesela

ÖRNEK 5 SIRALAMA

"İlk olarak masayı kur, ... yemeği getir." Boşluğa hangi ifade gelir?

- 1 İki işlem arasındaki zaman sırasına bak.
- 2 Masa kurmak önce, yemek getirmek sonra yapılır.
- 3 "Sonra" bu sıralamayı kurar.

Cevap: sonra

MİNİ TEST

Geçiş ve Bağlantı İfadeleri: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad:

Tarih:

Doğru / Yanlış:

1. "Erken kalktım, ... otobüsü yakaladım." Boşluğa hangi ifade gelir?

- A) bu yüzden B) ama
C) örneğin D) kısacası

3. "Ödevini bitirdi, ... kitap da okudu." Boşluğa hangi ifade gelir?

- A) çünkü B) oysa
C) üstelik D) örneğin

5. "Önce çantayı hazırla, ... okula çık." Boşluğa hangi ifade gelir?

- A) sonra B) fakat
C) kısacası D) üstelik

7. Aşağıdakilerden hangisi karşıtlık bildiren bir ifadedir?

- A) ardından B) fakat
C) üstelik D) sonuç olarak

9. "Erken yattı. ... sabah yine uykusuz kalktı." cümlesinde hangi ifade anlamca yanlıştır?

- A) fakat B) ama
C) çünkü D) oysa

2. "Çok çalıştı, ... sınavda heyecanlandı." Boşluğa hangi ifade gelir?

- A) ayrıca B) fakat
C) önce D) söz gelişi

4. "Bazı meyveler, ... çilek, ilkbaharda olgunlaşır." Boşluğa hangi ifade gelir?

- A) bu nedenle B) ancak
C) ilk olarak D) mesela

6. "Yağmur yağdı, ... nehir taşıdı." Boşluğa hangi ifade gelir?

- A) ama B) bu nedenle
C) örneğin D) ayrıca

8. Aşağıdakilerden hangisi ekleme bildiren bir ifadedir?

- A) çünkü B) oysa
C) üstelik D) mesela

10. "Kısacası düzenli çalışan öğrenci başarılı olur." cümlesinde "kısacası" hangi ilişkiyi kurar?

- A) sıralama B) karşıtlık
C) ekleme D) özetleme

Cevap anahtarı

1. A · Erken kalkmak, otobüsü yakalamanın nedenidir.
3. C · Kitap okuma, ödevi eklenen yeni bir eylemdir.
5. A · Çanta hazırlamak ve okula çıkmak bir sıralama kurar.
7. B · Fakat, iki durum arasındaki zıtlığı gösterir.
9. C · Çünkü neden-sonuç kurar, burada çelişki vardır; doğrusu fakat ya da ama olmalıdır.

2. B · Çalışmasına karşın heyecanlanması bir karşıtlıktır.
4. D · Çilek, meyveler için somut bir örnektir.
6. B · Yağmurun yağması, nehrin taşmasının nedenidir.
8. C · Üstelik, cümleye yeni bir bilgi ekler.
10. D · Kısacası, anlatılanları toparlayan bir özetleme ifadesidir.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/6-sinif-turkce-gecis-ve-baglanti-ifadeleri-konu-anlatimi